

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 24303-2023

Medewerker	:	Désirée Deurloo - Vonkeman
Team	:	Bedrijfsvoering en Communicatie
Datum	:	30 augustus 2023
Portefeuillehouder	:	wethouder J. Compagner

BIJLAGEN: ☒ I Mail aan de PB's 24293 ☒ II Persbericht 'Kernenwethouders Olst-Wijhe willen brede afspiegeling van de samenleving ontmoeten' 24293	
AFSTEMMING MET ☒ team Communicatie en Ondersteuning ☒ Persbericht toevoegen (Zaaknummer toevoegen) ☒ Publicatie in IJsselberichten/Huis aan Huis Reklamix opnemen ☒ Publicatie voor op de website en en social media ☒ anders, nl. DTO, kernencontactfunctionarissen	
☐ Actief openbaar ☐ Niet actief openbaar ☒ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota	
ONDERWERP Vervolg-invulling kernenwethouderschap en kernenbezoeken	

BESLUIT burgemeester en wethouders

Beslispunten:

1. Vanaf 2024 gaat in principe alleen de kernenwethouder naar het kernenbezoek dat samen met het plaatselijk belang (PB) van een kern georganiseerd wordt.
2. Voor het kernenwethouderschap gelden de volgende uitgangspunten:
 - a. De kernenwethouder zoekt actief contact met verschillende (groepen) inwoners van een kern, door het hele jaar heen. Dit kan op diverse manieren, die passen bij de wethouder en de kern. Een van de mogelijkheden is een bestuurlijk spreekuur.
 - b. De kernenwethouder is verantwoordelijk voor communicatie en overleg tussen de gemeente en de kern. Zo draagt het kernenwethouderschap bij aan het gebiedsgericht werken. De vakinhoudelijke wethouder blijft verantwoordelijk voor de onderwerpen in zijn of haar portefeuille.
 - c. De kernenwethouder deelt opgehaalde signalen en informatie uit de kernen met het college, de vakinhoudelijke wethouder en organisatie en zorgt voor terugkoppeling aan inwoners.
 - d. Het bestuurlijk spreekuur is een nieuwe vorm van contact tussen inwoners en gemeente. We gaan hier ervaring mee opdoen.

SAMENVATTING

Als gemeente willen we nog meer en vaker met álle inwoners in onze kernen in contact zijn. Met elkaar maken we Olst-Wijhe tot een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. We vinden het belangrijk dat inwoners de gemeente gemakkelijk kunnen benaderen. De kernenwethouders helpen daarbij; zij zijn het bestuurlijk aanspreekpunt voor inwoners van een kern.

Burgemeester en wethouders hebben daarom besloten dat vanaf 2024 de kernenwethouder op kernenbezoek gaat en niet meer het voltallige college. De kernenwethouders zullen vaker in de dorpen en buurtschappen aanwezig zijn. Ook houden de wethouders bestuurlijke spreekuren om op een laagdrempelige manier in gesprek te komen met inwoners. Door contacten en contactmomenten door het hele jaar heen horen de wethouders de verschillende geluiden en wat er kern-breed leeft. Dat helpt het college om integraal en vanuit de belangen en behoefte van de kern naar vraagstukken te kijken, wat bijdraagt aan het gebiedsgericht werken.

INLEIDING

In het Bestuursakkoord 2022-2026 staat dat de gemeente Olst-Wijhe in de samenleving wil staan en kiest voor samenwerking en verbinding met inwoners, bedrijven en organisaties. Dat betekent dat we als gemeente (bestuur én medewerkers) nog meer en vaker met álle inwoners in onze kernen in contact willen zijn. We vinden het belangrijk dat inwoners de gemeente gemakkelijk kunnen benaderen. De kernenwethouders helpen daarbij.

Met elkaar maken we Olst-Wijhe tot een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. Ideeën en initiatieven van bewoners zijn daarbij heel belangrijk. Daarom betrekken we inwoners bij ontwikkelingen in de verschillende kernen en de omgeving, maar helpen we ze ook graag verder als ze een goed idee hebben.

Vanuit een open bestuursstijl nemen de kernenwethouders meer tijd en ruimte om naar inwoners te luisteren, met hen te spreken en soms uit te leggen waarom beslissingen zijn genomen. Elke wethouder is voor vier kernen het bestuurlijk aanspreekpunt. De wethouders willen dichtbij en benaderbaar zijn en een relatie met een kern opbouwen. Dit doen ze door regelmatig in de kernen aanwezig te zijn, met inwoners contact te zoeken en in gesprek te gaan. Zo bieden zij een luisterend oor aan inwoners.

BEOOGD RESULTAAT

Het kernenwethouderschap is vanaf deze bestuursperiode een nieuw onderdeel van het kernenbeleid. De wethouders willen hiermee het contact met de inwoners in de kernen intensiveren. Om de verbinding met de hele kern te versterken, wil de kernenwethouder breed contacten leggen in de kernen. Dat betekent dat de wethouder naast het kernenbezoek aanwezig is bij verschillende bijeenkomsten, evenementen en festiviteiten en indien nodig ook zelf laagdrempelige contactmomenten creëert. Om zo de geluiden van inwoners te horen. De wethouder heeft een open houding naar inwoners met de uitnodiging: speelt er iets in uw kern, laat het uw kernenwethouder weten.

De wethouders hebben met bovenstaande werkwijze drie ambities:

- de afstand tussen inwoners en gemeente verkleinen;
- zorgen dat inwoners positiever zijn over de gemeente en meer vertrouwen in de gemeente hebben;
- gebiedsgericht werken.

KADER

Vernieuwing kernenbeleid

De uitwerking van het kernenwethouderschap is onderdeel van het kernenbeleid. Vernieuwing van het kernenbeleid is in februari 2023 besproken met het GPBOW en de PB's. In de terugkoppeling, die op 21 februari in het college is geweest, staan de volgende conclusies:

- In 2023 gaat het voltallige college (zoals gebruikelijk was) naar het jaarlijkse kernenbezoek. Tenzij uit het vooroverleg met de PB's blijkt dat een andere delegatie gewenst en functioneel is.
- De PB's attenderen de kernenwethouder op of nodigen de kernenwethouder uit voor relevante activiteiten in de kern.
- We doen ervaring op met het bestuurlijk spreekuur door een pilot voor een bepaalde periode.
- Bedrijfsbezoeken maken niet langer onderdeel uit van het kernenbezoek
- De invulling van onderdelen van het kernenbeleid is maatwerk en moet passen bij de kern.

De jaarlijkse kernenbezoeken in 2023 zijn geweest of staan ingepland. Het college neemt nu een besluit over de invulling van het kernenwethouderschap voor het vervolg van de bestuursperiode. Aan de nieuwe burgemeester zal worden voorgesteld om voor een kennismaking mee te gaan naar de kernenbezoeken in 2024.

Afbakening

Het verkleinen van de afstand tussen inwoners en gemeente en daarom actief contact met inwoners zoeken, is niet van de kernenwethouders alleen. Medewerkers van de gemeente spelen daar ook een belangrijke rol in. Daarom wordt dit meegenomen in onder meer het programma Dienstverlening.

ARGUMENTEN

- 1 De kernenwethouder is het bestuurlijk aanspreekpunt voor inwoners van een kern. Dus ook voor het plaatselijk belang van een kern. Daarom gaat vanaf 2024 alleen de kernenwethouder naar het kernenbezoek en dus niet meer het voltallige college. Wanneer er iets dominants speelt of de

- agenda een punt bevat waar een andere portefeuillehouder over gaat, dan kan deze wethouder voor dat betreffende onderwerp of agendapunt aanschuiven.
- 2 a De regelmatige aanwezigheid van de kernenwethouder in de kern en verschillende contactmogelijkheden dragen eraan bij dat inwoners de kernenwethouder steeds beter kennen en kunnen aanspreken. Denk bijvoorbeeld aan een bestuurlijk spreekuur, een oproep aan inwoners om de kernenwethouder uit te nodigen, een themabijeenkomst in de kern, of door zelf aan te sluiten bij activiteiten of bijeenkomsten in de kern. De wethouder is zo laagdrempelig en persoonlijk benaderbaar. De gekozen contactvormen en de frequentie daarvan moeten wel passen bij de behoefte en bij wat er leeft/speelt in een kern.
- 2 b Wanneer de wethouders beter weten wat er leeft in een kern, wordt het gemakkelijker om integraal en vanuit de belangen van de kern naar een vraagstuk te kijken. Integrale belangenafweging draagt bij aan het gebiedsgericht werken. Duidelijke afspraken over de verschillen in verantwoordelijkheid en betrokkenheid van de kernenwethouder en de portefeuillehouder zorgen ervoor dat beide bestuurders elkaar kunnen aanvullen. Na evaluatie van de pilot Gebiedsgericht werken Boskamp wordt bepaald hoe we verder gaan met gebiedsgericht werken. Dat gaat ook om de bestuurlijke kant: of de kernenwethouder (integraal) gebiedsverantwoordelijkheid moet dragen, zoals dat nu in de pilot is.
- 2 c Het borgen van de input uit de kern is noodzakelijk voor het gebiedsgericht werken, de onderlinge afstemming en een goed verwachtingenmanagement. Omdat in veel gevallen geen ambtenaar bij de contactmomenten aanwezig is, betekent dit dat de kernenwethouder zelf zorgt voor het delen van opgehaalde signalen en informatie uit de kernen met het college, de vakinhoudelijke wethouder en organisatie én voor terugkoppeling aan inwoners.
- 2 d Het bestuurlijk spreekuur is deze bestuursperiode een nieuwe vorm van contact tussen inwoners en gemeente, waar we ervaring mee willen opdoen. Dit is met name ook van belang voor de kernen Wijhe en Boerhaar. Deze kernen hebben geen plaatselijk belang. Het bestuurlijk spreekuur kan inzicht geven in de behoefte van Wijhe en Boerhaar aan bestuurlijk contact.

DRAAGVLAK

Extern

Begin 2023 is vernieuwing van het kernenbeleid, het kernenwethouderschap, kernenbezoek en bestuurlijk spreekuur besproken door de plaatselijke belangen binnen het GPBOW-overleg (zie KADER). Het GPBOW ziet de meerwaarde van het kernenwethouderschap, maar verschillende PB's hebben bedenkingen bij het bestuurlijk spreekuur. Verder zijn er kernen die belang hechten aan een kernenbezoek van een voltallig college.

Gezien de GPBOW-bespreking begin 2023, zal dit besluit voor sommige PB's anders zijn dan verwacht. Het college wil benadrukken dat de relatie met het PB zeer dierbaar is en blijft. Het college wil juist het contact met de kernen intensiveren en via het kernenwethouderschap breed en door het hele jaar heen contacten leggen.

Intern

Het kernenwethouderschap vraagt extra inzet van de organisatie. Voor de organisatie van contactmomenten en het geven van opvolging aan de opgehaalde signalen en informatie. De kernencontactfunctionarissen en betrokken teams zullen monitoren hoeveel extra tijd het kernenwethouderschap vraagt. Indien nodig kunnen formatie en teamplannen hierop worden afgestemd.

DUURZAAMHEID

Niet van toepassing

RISICO'S

Aan het kernenwethouderschap zitten ook risico's voor bestuur en organisatie:

- Verwachtingenmanagement: wanneer in het contact met de wethouder bij inwoners verwachtingen zijn gewekt, moeten we die als organisatie wel kunnen waarmaken.
 - Dat maakt dat het belangrijk is dat de kernenwethouder zelf zorgt voor het borgen van de input uit een kern, het delen daarvan op het gemeentehuis en het (laten) terugkoppelen aan inwoners.
- Rolonduidelijkheid: onduidelijkheid over wanneer de kernenwethouder en wanneer de portefeuillehouder aan zet is. Waardoor signalen mogelijk niet op de juiste plek terechtkomen.

- Hiervoor is afstemming in het college noodzakelijk. Dit kan in de vorm van het voor- en nabespreken van afspraken en uitnodigingen.
- Kosten/baten: het kan zijn dat de capaciteit en inzet die het kernenwethouderschap van de gemeentelijke organisatie en van de wethouders vraagt, niet opweegt tegen wat het kernenwethouderschap oplevert qua opgebouwde relaties en opgehaalde informatie en signalen. Ook de gekozen focus van bestuur en organisatie kan worden verstoord, waardoor we gestelde doelen niet (op tijd) halen.
 - De aanbeveling is aan het einde van de bestuursperiode te evalueren of de drie ambities zijn gerealiseerd.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Deze vervolg-invulling van het kernenwethouderschap zal extra tijd vragen, met name ook van de kernencontactfunctionarissen. De omvang en eventuele kosten daarvan zijn vooraf moeilijk in te schatten en worden gaandeweg in beeld gebracht.

Verder kan de organisatie van contactmomenten in de kernen kosten met zich meebrengen voor zaalhuur, koffie/thee en communicatiemiddelen. Deze kosten zullen naar verwachting beperkt zijn en komen ten laste van het representatiebudget van B&W.

AANPAK/UITVOERING

Contactmomenten

De kernenwethouders zijn regelmatig in de dorpen en buurtschappen aanwezig. De regelmatige aanwezigheid van de kernenwethouder draagt eraan bij dat inwoners de kernenwethouder steeds beter leren kennen en kunnen aanspreken. De wethouder hoort de signalen uit de kern en kan bijvoorbeeld uitleggen waarom bepaalde besluiten zijn genomen. Per kern creëren we daarom verschillende (georganiseerde en spontane) contactmomenten en mogelijkheden. De contactvormen en de frequentie daarvan past bij de behoefte van de wethouder en de kern en bij wat er leeft/speelt in een kern. Vanzelfsprekend communiceren we hier actief over.

1. Aansluiten bij activiteiten, vergaderingen of bijeenkomsten in de kern: naast het jaarlijkse kernenbezoek kunnen inwoners de kernenwethouder ontmoeten en aanspreken bij (culturele) activiteiten, bijeenkomsten en evenementen in de kern. In veel gevallen wordt de kernenwethouder hier (al) voor uitgenodigd door het PB of door andere inwonergroepen. Daarnaast kan de kernenwethouder zelf aansluiten bij (culturele) evenementen en activiteiten, zoals nationale straatspeeldag, burendag, Nederland schoon, een muzikale uitvoering, enz.
2. Op uitnodiging van (groepen) inwoners: we roepen inwoners via onze communicatiemiddelen en -kanalen op om de kernenwethouder uit te nodigen. Hierbij kunnen we ook aan de PB's vragen of we hun communicatiekanalen mogen benutten. Inwoners kunnen een afspraak met de kernenwethouder maken via het bestuurssecretariaat via telefoon of e-mail.
3. Door zelf ontmoetingsmomenten in een kern te organiseren, zoals een themabijeenkomst of een bestuurlijk spreekuur. Bij een bestuurlijk spreekuur kunnen inwoners zonder afspraak binnenlopen en de wethouder aanspreken. Wanneer deze contactvorm wordt ingezet, leggen we goed uit waar het bestuurlijk spreekuur voor is. De kernencontactfunctionaris organiseert het spreekuur in samenwerking met het bestuurssecretariaat op basis van te maken werkafspraken met andere kernencontactfunctionarissen en betrokken teams. We monitoren het bestuurlijk spreekuur op aantal bezoekers, onderwerp en waardering, om de meerwaarde ervan te bepalen. Er is altijd een kernencontactfunctionaris bij het bestuurlijk spreekuur aanwezig.

Interne samenwerking en afstemming

- De kernenwethouder deelt de opgehaalde informatie en signalen uit de kern op de collegetafel en in de organisatie, om bij te kunnen dragen aan het gebiedsgericht werken, onderlinge afstemming en een goed verwachtingen management
- De kernenwethouder stemt regelmatig af met de vakinhoudelijke wethouder, die verantwoordelijk blijft voor de onderwerpen in zijn of haar portefeuille, en de ambtelijke organisatie.
- De kernenwethouder (bestuurlijk aanspreekpunt voor inwoners in een kern) werkt samen met de kernencontactfunctionaris (ambtelijk aanspreekpunt voor een kern/PB) en de betrokken teams. Zij maken met elkaar afspraken over de werkwijze. Een aandachtspunt is om ervoor te zorgen dat meldingen en klachten via het juiste kanaal binnenkomen.
- Periodiek vindt een 'benen op tafel' evaluatie in het college plaats, om te kijken of de nieuwe werkwijze werkt, hoe de rolverdeling kernenwethouder/portefeuillehouder loopt, of de opgehaalde

signalen op de goede plek terechtkomen, en overall: of de drie ambities worden gerealiseerd. Hier kunnen eventueel ook de kernencontactfunctionarissen bij aansluiten.

Kernenbezoeken

- Vanaf 2024 gaat in principe alleen de kernenwethouder naar het jaarlijkse kernenbezoek.
- Het directieoverleg (tussen PB en directie) ter voorbereiding van een kernenbezoek vervalt. Het kernenbezoek wordt voorbereid door het PB en de kernencontactfunctionaris. De kernenwethouder kan via de kernencontactfunctionaris ook agendapunten aandragen, die onder meer voortkomen uit het contact met inwoners van de kern.
- Een directieoverleg kan incidenteel nog steeds plaatsvinden. Bijvoorbeeld wanneer de samenwerking tussen kern en gemeente daar aanleiding toe geeft of bij grote (gebiedsgerichte) opgaven of projecten.

Communicatie

De PB's moeten van dit besluit op de hoogte worden gesteld. De kernenwethouders nemen hiervoor telefonisch contact op met het PB en kondigen een mail aan waarin verdere uitleg wordt gegeven. De portefeuillehouder Vitale kernen en gebiedsgericht werken zoekt persoonlijk contact met de voorzitter van het GPBOW en kondigt de mail ook aan.

Verder geven we met een persbericht en via onze reguliere communicatiekanalen bekendheid aan deze vervolg-invulling van het kernenwethouderschap.

Bijlagen:

- I Mail aan de plaatselijke belangen
- II Persbericht 'Kernenwethouders Olst-Wijhe willen brede afspiegeling van de samenleving ontmoeten'